*Suvestinė redakcija nuo 2015-10-02 iki 2017-12-22*

*Nutarimas paskelbtas: TAR 2014-03-21, i. k. 2014-03386*

# LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

## NUTARIMAS
## DĖL INFORMACINĖS VISUOMENĖS PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS „LIETUVOS RESPUBLIKOS SKAITMENINĖ DARBOTVARKĖ“ PATVIRTINIMO

2014 m. kovo 12 d. Nr. 244
Vilnius

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 228 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių patvirtinimo“, 132 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Patvirtinti Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programą „Lietuvos Respublikos skaitmeninė darbotvarkė“ (pridedama).

2. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijai, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai ir Valstybinei lietuvių kalbos komisijai dalyvauti įgyvendinant Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programą „Lietuvos Respublikos skaitmeninė darbotvarkė“.

3. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 16 d. nutarimą Nr. 301 „Dėl Lietuvos informacinės visuomenės plėtros 2011–2019 metų programos patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“.

Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius

Susisiekimo ministras Rimantas Sinkevičius

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 244

# INFORMACINĖS VISUOMENĖS PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMA „LIETUVOS RESPUBLIKOS SKAITMENINĖ DARBOTVARKĖ“

## I SKYRIUS
## ĮŽANGA

**1.** Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programa „Lietuvos Respublikos skaitmeninė darbotvarkė“ (toliau – Programa) parengta atsižvelgiant į tai, kad informacinės visuomenės plėtra – veržlus, daugelyje visuomenės ir valstybės veiklos sričių sparčiai kintantis procesas, veikiantis įvairias visuomenės gyvenimo sritis ir valstybės ūkio sektorius. Sėkmingai įgyvendinant Programą bus prisidedama prie darnios informacinės visuomenės plėtros.

2. Programos paskirtis – nustatyti informacinės visuomenės plėtros tikslus ir uždavinius, kad būtų kuo daugiau naudojamasi informacinių ir ryšių technologijų (toliau – IRT) teikiamomis galimybėmis, pirmiausia internetu – labai svarbia ekonominės, socialinės ir kultūrinės veiklos priemone, kuria naudojantis galima teikti ir gauti pažangias elektronines paslaugas, dirbti, pramogauti, bendrauti ir laisvai reikšti savo nuomonę.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. 1026, 2015-09-28, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14569*

3. Programa parengta atsižvelgiant į Europos Komisijos 2010 m. rugpjūčio 26 d. komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir regionų komitetui „Europos skaitmeninė darbotvarkė“ (KOM (2010) 245 galutinis/2) (toliau – Europos skaitmeninė darbotvarkė), taip pat Europos Komisijos 2012 m. gruodžio 18 d. komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir regionų komitetui „Europos skaitmeninė darbotvarkė. Skaitmeninėmis technologijomis grindžiamas Europos augimas“ (KOM (2012) 784 galutinis), Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. vasario 7 d. nutarimu Nr. 171 „Dėl Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 metų programos patvirtinimo“, ir Prioritetines mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) kryptis, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 951 „Dėl Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių patvirtinimo“, – siekiant šiuose teisės aktuose nustatytų tikslų. Taip pat atsižvelgta į Europos Komisijos 2010 m. kovo 3 d. komunikatą „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (KOM (2010) 2020 galutinis) ir 2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos

Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“.

4. Programoje:

4.1. Informacinė visuomenė suprantama kaip atvira, išsilavinusi ir nuolat besimokanti visuomenė, kurios nariai visose veiklos srityse efektyviai naudojasi IRT.

4.2. Elektroninė paslauga suprantama kaip naudojant įvairias IRT priemones (pavyzdžiui, kompiuterius, mobiliojo ryšio telefonus, interaktyvią skaitmeninę televiziją ar kita) nuotoliniu būdu teikiama paslauga, kuri apima visus veiksmus nuo paslaugos inicijavimo iki užsibrėžto paslaugos rezultato pasiekimo.

4.3. Sudėtinė elektroninė paslauga suprantama kaip kelios į vieną paslaugą sujungtos gyventojams ar verslui teikiamos elektroninės paslaugos, siekiant suteikti galutiniam paslaugos gavėjui jo poreikius atitinkančią paslaugą pagal tam tikrą gyvenimo ar verslo įvykį.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. 1026, 2015-09-28, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14569*

$4^1$. Pažangios elektroninės paslaugos pagal savybes, į kurias turi orientuotis elektronines paslaugas kuriančios ir teikiančios institucijos, yra šios: sudėtinės, savaveikės, atitinkančios tinkamumo vartotojams reikalavimus, pagrįstos paslaugų teikimo proceso pertvarkymu, automatiniu paslaugos gavėjo ir kitų reikiamų duomenų surinkimu, inovatyvių technologinių sprendimų panaudojimu, pasiekiamos įvairiomis IRT priemonėmis ir įrenginiais, teikiamos tik elektroniniu būdu, pasiekiamos per centralizuotus prieigos vartus ir teikiamos Europos Sąjungos (toliau – ES) mastu paslaugos.

*Papildyta punktu:*
*Nr. 1026, 2015-09-28, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14569*

5. Programos strateginis tikslas – naudojantis IRT teikiamomis galimybėmis pagerinti Lietuvos Respublikos (toliau – Lietuva) gyventojų gyvenimo kokybę, didinti įmonių veiklos produktyvumą ir pasiekti, kad iki 2020 metų ne mažiau kaip 85 procentai Lietuvos gyventojų naudotųsi internetu, o 95 procentai įmonių – sparčiuoju internetu.

6. Programą sudaro 3 skyriai: „Įžanga“, „Programos tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės“, „Programos įgyvendinimas“, ir priedas „Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programos „Lietuvos Respublikos skaitmeninė darbotvarkė“ įgyvendinimo vertinimo kriterijai ir siekiamos jų reikšmės“.

## II SKYRIUS
## PROGRAMOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI, VERTINIMO KRITERIJAI IR JŲ REIKŠMĖS

7. Nustatomi šie Programos įgyvendinimo tikslai ir uždaviniai:

7.1. Mažinti Lietuvos gyventojų skaitmeninę atskirtį ir skatinti juos įgyti žinių ir įgūdžių, kad jie sėkmingai ir visapusiškai naudotųsi IRT (toliau – 1 tikslas).

7.1.1. Lietuvoje vis dar yra gyventojų tikslinių grupių, kurios nesinaudoja kompiuteriu ar internetu arba naudojasi jais mažai. Daugelis Lietuvos gyventojų internetu naudojasi kasdien:

internetu deklaruojami mokesčiai, naudojamasi bankų teikiamomis paslaugomis, ieškoma profesinės ar pramoginio turinio informacijos. Ypač aktyviai internetu naudojasi jaunimas. Lietuvos statistikos departamento (toliau – Statistikos departamentas) duomenimis, Lietuvoje IRT mažai naudoja:

7.1.1.1. Vyresni gyventojai. 2012 metais tik 14,1 procento 65–74 metų gyventojų naudojosi kompiuteriu, 13,7 procento – internetu (kompiuteriu naudojosi 98,3 procento, internetu – 98,1 procento 16–24 metų respondentų).

7.1.1.2. Kaimo gyvenamųjų vietovių gyventojai. 2012 metais prieigą prie interneto turėjo 40,4 procento kaimo gyvenamųjų vietovių namų ūkių (62,8 procento namų ūkių miesto gyvenamosiose vietovėse).

7.1.1.3. Gyventojai, turintys mažesnes pajamas. 2012 metais prieigą prie interneto turėjo tik 14,1 procento namų ūkių, kurių pajamos – iki 800 litų (96,1 procento namų ūkių, kurių pajamos didesnės negu 2 501 litas).

7.1.1.4. Neįgalieji. Specialios IRT priemonės neįgaliesiems brangesnės už įprastines, be to, internetu teikiama informacija turi atitikti specialius prieinamumo standartus, kad ja galėtų naudotis neįgalieji. Nors Lietuvoje patvirtinti teisės aktai, užtikrinantys informacinės aplinkos pritaikymą neįgaliųjų socialinei integracijai naudojantis IRT didinti, tačiau šie žmonės sunkiau įsitraukia į informacinę visuomenę.

7.1.2. Vis daugiau svarbių veiklų atliekama skaitmeninėje erdvėje, tačiau žmonės negeba internete elgtis saugiai, per mažai dėmesio skiria savo privatumo, duomenų, teisėtų interesų apsaugai. Be to, IRT tampa įrankiais, leidžiančiais naujais būdais veikti profesinėje srityje, tačiau tam būtinas ne tik minimalus kompiuterinis raštingumas, bet ir platesnės informacinių technologijų (toliau – IT) žinios.

7.1.3. Kvalifikuotų IRT specialistų, gebančių kurti naujus IRT produktus ir paslaugas, stoka – opi problema ne tik Lietuvoje, bet ir ES. Statistikos departamento duomenimis, 2012 metais Lietuvoje 39 procentai darbuotojų turėjo IRT naudojimo įgūdžių – pagal šį rodiklį Lietuva užėmė 17 vietą ES (ES vidurkis – 45 procentai), tačiau IRT specialisto įgūdžių turėjo tik 1 procentas darbuotojų (ES vidurkis – 2 procentai darbuotojų). Pagal šį rodiklį Lietuva užėmė 25 vietą ES. 2012 metais 4 procentai Lietuvos įmonių susidūrė su problemomis ieškodamos IRT specialistų. Asociacijos „Infobalt“ atlikto tyrimo duomenimis, 2014–2016 metais atotrūkis tarp IRT specialistų paklausos ir pasiūlos Lietuvoje gali siekti 14 000 specialistų; nors Lietuvoje pastaruoju metu į IRT specialybes stoja vis daugiau asmenų, tačiau būtina ir toliau skatinti jaunimą rinktis IRT specialybių studijas.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. 1026, 2015-09-28, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14569*

7.1.4. Įgyvendinant įvairius projektus ir iniciatyvas sukurta nemažai skaitmeninio mokymosi turinio ir mokymosi priemonių. Opi problema – nėra bendros elektroninio mokymosi sistemos, tai yra „prieigos“, jungiančios informaciją apie skirtingų institucijų siūlomas elektroninio mokymosi galimybes ir patogiai pateikiančios ją įvairaus amžiaus besimokančiajam. Trūksta

kokybiško ir prieinamo mokymosi turinio, tinkamai parengtų pedagogų. Kita problema – esamos infrastruktūros efektyvus naudojimas ir nuolatinis atnaujinimas, kad gyventojai galėtų naudotis naujausiomis IRT priemonėmis. Šioms problemoms spręsti reikia valstybinio lygmens sprendimų, kurie padėtų užtikrinti tinkamą pedagogų kompetencijos tobulinimą, infrastruktūros plėtrą ir palaikymą, neformalaus švietimo pripažinimą.

7.1.5. Lietuva turi gerai išplėtotą elektroninių ryšių infrastruktūrą, galinčią teikti skaitmeninį mokymosi turinį šalies gyventojams, tačiau bendrojo ugdymo mokyklos gana silpnai kompiuterizuotos. Švietimo informacinių technologijų centro duomenimis, 2012 metais 40 procentų pedagogų turėjo prieigą prie jiems skirtų darbo vietų. Statistikos departamento duomenimis, 2012 metais 100 mokinių teko 15,3 kompiuterio.

7.2. Uždaviniai 1 tikslui pasiekti:

7.2.1. skatinti Lietuvos gyventojų grupes, kurios iki šiol dėl įvairių priežasčių nesinaudojo kompiuteriais ir internetu, įgyti reikiamų žinių ir jas taikyti įvairių sričių veikloje, įtraukti į šią veiklą ir vietos bendruomenes;

7.2.2. skatinti gyventojus tapti interneto naudotojais, gebančiais saugiai ir veiksmingai naudotis jo teikiamomis galimybėmis;

7.2.3. skatinti asmenis, kurie mokosi, rinktis studijų programas, susijusias su IRT;

7.2.4. sudaryti naujos kokybės lanksčias mokymosi sąlygas, kurios užtikrintų individualizuoto mokymo ir mokymosi skaitmeninėje erdvėje visą gyvenimą galimybes.

7.3. Kurti pažangias, gyventojų ir verslo poreikius atitinkančias viešąsias ir administracines elektronines paslaugas, skatinti paslaugų gavėjus jomis naudotis (toliau – 2 tikslas).

7.3.1. Dalis Lietuvos gyventojų vis dar renkasi ne elektroninius bendravimo su valstybės institucijomis būdus, nes nenori atlikti veiksmų elektroniniu būdu, stokoja reikiamų gebėjimų, nežino, kad tokios galimybės apskritai yra, arba jų netenkina esama elektroninių paslaugų kokybė, todėl labai svarbu kurti ir viešinti pažangias, tam tikrus gyvenimo įvykius atspindinčias gyventojams ir verslui skirtas elektronines paslaugas. Dauguma elektroniniu būdu teikiamų viešųjų ir administracinių paslaugų kompleksinės – informacija, kurios reikia viešosioms ir administracinėms paslaugoms teikti, disponuoja keletas valstybės institucijų ir įstaigų, kurios elektroniniu būdu teikiamas viešąsias ir administracines paslaugas diegia ne visada atsižvelgdamos į gyventojo patogumą ir poreikius. Lietuvoje sparčiai daugėja administracinių ir viešųjų paslaugų, perkeltų į skaitmeninę erdvę, ir vis daugiau paslaugų gavėjų jomis naudojasi. Statistikos departamento duomenimis, 2012 metais tokiomis paslaugomis naudojosi visos Lietuvos įmonės. Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos duomenimis, 2012 metais valstybės institucijų elektroninėmis paslaugomis naudojosi 37 procentai Lietuvos gyventojų. Kita vertus, Lietuvos gyventojai jau gana aktyviai naudojasi elektroniniais bendravimo su valstybės institucijomis kanalais: Europos Komisijos tyrimo duomenimis, 2012 metais 49 procentai Lietuvos gyventojų, kurie kreipėsi į valstybės institucijas, tai darė elektroniniu būdu (ES vidurkis – 46 procentai). Be to, Lietuvos gyventojai labiau nei kitų ES valstybių narių gyventojai linkę pripažinti, kad elektroninis bendravimas su valstybės institucijomis veiksmingas ir naudingas.

Siekiant pagerinti elektroninių paslaugų kokybę ir patrauklumą gyventojams ir verslui, numatoma prioritetą teikti sudėtinių, ES mastu teikiamų, tik elektroniniu būdu teikiamų pažangių elektroninių paslaugų, bendro naudojimo IT sprendimų, platforminių sprendimų, elektroninių paslaugų portalų kūrimui ir tobulinimui.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. 1026, 2015-09-28, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14569*

7.3.2. Šiuo metu nepakanka geros kokybės, pacientui pritaikytų su sveikata susijusių elektroninių paslaugų ir IRT produktų. Siekiant gyventojams teikti šiuolaikiškas elektronines paslaugas, užtikrinti galimybę kaupti tikslius, išsamius pacientų elektroninius duomenis, labai svarbu diegti IRT sveikatos apsaugos sistemoje. Tyrimai rodo, kad su sveikata susijusios elektroninės paslaugos – vienos iš svarbiausių Lietuvos gyventojams (Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos užsakymu 2012 metais atlikto tyrimo duomenimis, 2012 metais su sveikata susijusiomis elektroninėmis paslaugomis naudojosi 20 procentų gyventojų). Su sveikata susijusių elektroninių paslaugų svarbą lemia ir senėjanti visuomenė. Tai bendra visai ES. Gyventojai keliauja po ES, dėl to reikia užtikrinti, kad tiksliais ir patikimais sveikatos duomenimis būtų keičiamasi ne tik tarp nacionalinių sveikatos priežiūros institucijų, bet ir tarptautiniu mastu. Sveikatos apsaugos sistemai priklausančios institucijos 2007–2013 metais jau vykdo reikšmingą elektroninės sveikatos istorijos, elektroninio recepto, telemedicinos ir kitų pagrindinių elektroninės sveikatos sistemų kūrimo veiklą, kurią numatoma pratęsti ir 2014–2020 metais.

7.3.3. Lietuvoje neišplėtoti atvirą ir visapusišką valstybės institucijų ir visuomenės dialogą užtikrinantys sprendiniai, todėl nesudarytos galimybės gyventojams aktyviai ir efektyviai dalyvauti priimant viešojo valdymo sprendimus – skaitmeninėje erdvėje gauti išsamią rūpimą informaciją, teikti pastabas ir pasiūlymus, vertinti sprendimus ir apie juos diskutuoti. Kita vertus, būtina skatinti piliečius dalyvauti demokratiniuose sprendimų priėmimo procesuose skaitmeninėje erdvėje. Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos duomenimis, 2012 metais tik dėl 5 procentų teisės aktų projektų, paskelbtų Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų posistemyje, pateikti gyventojų pasiūlymai ir pastabos. Inovatyvūs IRT sprendiniai tampa svarbia priemone, padedančia įtraukti piliečius į politinę veiklą, valstybės valdymą, skatinančia viešojo valdymo atvirumą ir atsakomybę. Tai – viena iš esminių sąlygų, padedančių piliečiams aktyviai dalyvauti kasdieniniame visuomenės gyvenime ir valstybės valdyme. ES valstybėse narėse plėtojami įvairūs projektai, skirti skatinti demokratinius procesus naudojantis IRT. Daugelis valstybių valstybinio sektoriaus informacijos teikimą centralizuoja, vienodina informacijos pateikimo formą.

7.3.4. Atliktos 2011 metais intelektinių (pažangių) transporto sistemų įgyvendinimo Lietuvoje galimybių studijos duomenys rodo – kadangi Lietuvoje nėra vienodo informacijos sklaidos standarto, per menkai išplėtotos intelektualių transporto sistemų pagrindu veikiančios elektroninės paslaugos ir taikomieji sprendiniai, skirti gyventojams ir verslui. Intelektualios transporto sistemos (toliau – ITS) diegiamos siekiant suderinti įvairias transporto rūšis ir padaryti

susisiekimą greitesnį, paprastesnį, saugesnį ir patikimesnį, taip pat sumažinti neigiamą transporto poveikį aplinkai. Įvairiuose ES dokumentuose pabrėžiama ITS svarba siekiant skatinti inovacijų ir ekonominį augimą ir didinti piliečių ir įmonių gerovę. ITS gali palengvinti susisiekimą (naudojant įvairių rūšių transporto priemones, integruoti keleivių ir krovinių srautus ir šalinti įvairių transporto priemonių infrastruktūros trūkumus), mažinti avaringumą keliuose (pavyzdžiui, avarijų keliuose fiksavimo ir informacijos teikimo eismo dalyviams sistema), prisidėti prie aplinkos apsaugos iniciatyvų (kuriant našesnes ITS, kurios sunaudotų mažiau energijos). Europos skaitmeninės darbotvarkės 2.7 dalyje „IRT teikiama nauda ES visuomenei“ pabrėžiama pažangiųjų transporto sistemų plėtros svarba.

7.3.5. Šiuo metu įvairius erdvinius duomenis Lietuvoje renka ir kaupia skirtingos institucijos, todėl jų pasiekimas ribotas, duomenys apie tą pačią geografinę vietovę nevienodai išsamūs ir pateikiami skirtingu formatu. Lietuvos savivaldybių asociacijos 2011 metais atliktos apklausos duomenimis, 23,2 procento savivaldybių kaupia ir apdoroja duomenis klasifikuodamos objektus pagal geodezijos ir kartografijos techninį reglamentą, 7,1 procento – pagal integruotos geoinformacinės sistemos (InGIS) specifikaciją, 69,8 procento – taiko kitokį kodavimą arba netaiko jokio. Nuo 2007 m. kovo 14 d. įsigaliojusios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB, sukuriančios Europos Bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL 2007 L 108, p. 1) (toliau – INSPIRE direktyva), kuri turi būti įgyvendinta iki 2019 metų, tikslas – užtikrinti, kad ES teritorijos erdviniai duomenys (pavyzdžiui, oro ir vandens taršos, metrologiniai duomenys, skaitmeninių žemėlapių objektai: keliai, upės ir kita) būtų tarpusavyje suderinami ir lengvai pasiekiami. Lietuva – ES valstybė narė, todėl turi laiku ir tinkamai įgyvendinti INSPIRE direktyvos nuostatas ir sukurti erdvinių duomenų infrastruktūros priemones. 2005–2007 metais ES ir bendrojo finansavimo lėšomis sukurta Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūra (LEII), centralizuoti erdvinių duomenų rinkiniai tapo prieinami portale www.geoportal.lt, kuris toliau plėtojamas atsižvelgiant į INSPIRE direktyvos nuostatas. Siekiant užtikrinti, kad Lietuva sėkmingai vykdytų INSPIRE direktyvos įpareigojimus iki 2019 metų, būtina toliau diegti techninius sprendinius, skirtus INSPIRE direktyvoje nustatytiems erdvinių duomenų tarpusavio suderinamumo ir pasiekiamumo reikalavimams įvykdyti.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. 1026, 2015-09-28, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14569*

7.4. Uždaviniai 2 tikslui pasiekti:

7.4.1. perkelti į skaitmeninę erdvę kuo daugiau viešųjų ir administracinių paslaugų ir plėtoti jų funkcionalumą;

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. 1026, 2015-09-28, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14569*

7.4.2. kurti ir plėtoti su sveikata susijusias elektronines paslaugas ir IRT produktus;

7.4.3. diegti IRT sprendinius, didinančius viešojo valdymo procesų atvirumą ir skatinančius gyventojus aktyviau juose dalyvauti;

7.4.4. plėtoti transporto ir erdviniams duomenims tvarkyti skirtas elektronines paslaugas ir IRT produktus.

7.5. Puoselėti IRT priemonėmis Lietuvos kultūrą ir lietuvių kalbą – kurti visuomenės poreikius atitinkantį kultūrinį ir lietuvių rašytinės ir sakytinės kalbos sąsajomis pagrįstą skaitmeninį turinį, plėtoti skaitmeninius produktus ir elektronines paslaugas (toliau –3 tikslas):

7.5.1. Lietuvoje per mažai dėmesio skiriama suskaitmenintos kultūrinės medžiagos naudojimui. Kultūrinės medžiagos skaitmeninimas, interneto prieigos prie jos užtikrinimas ir ilgalaikis jos skaitmeninis išsaugojimas – vienas iš pagrindinių Europos skaitmeninės darbotvarkės tikslų ir esminis veiksnys, leisiantis visiems gyventojams turėti prieigą prie kultūros ir žinių skaitmeninėje erdvėje ir skleisti šalies kultūros paveldo turtingumą ir įvairovę. Kad suskaitmenintas šalies paveldas būtų plačiau naudojamas visuomenei naudingais tikslais, būtina skatinti šio turinio pagrindu kurti naujas elektronines paslaugas ir siekti, kad suskaitmeninta kultūrinė medžiaga taptų svarbia kultūros ir kūrybinės industrijų dalimi, o skaitmeninimo veiklai skirtos investicijos – ilgalaikės. Atminties institucijoms – bibliotekoms, archyvams, muziejams ir kitoms įstaigoms, saugančioms Lietuvos kultūros paveldą, IRT atveria naujas galimybes, užtikrinančias saugomų svarbių mokslo, švietimo ir meno išteklių, kurie laikui bėgant nyksta, išsaugojimą, įtraukti į elektroninę kultūros paveldo erdvę ir sklaidą visame pasaulyje. Nors pastaraisiais metais suskaitmenintų kultūros paveldo objektų pagausėjo (ES struktūrinės paramos lėšomis 2007–2013 metais suskaitmeninta ir viešai prieigai pateikta daugiau kaip 650 tūkst. kultūros paveldo objektų, jų pagrindu gyventojams sukurtos tokios paslaugos kaip e. kinas, LRT radijo mediateka, lietuvių literatūros klasikos elektroninių leidinių biblioteka ir kitos paslaugos), tačiau, kaip rodo suskaitmeninto paveldo viešinimo svetainių lankomumo duomenys, šis turinys vis dar naudojamas neintensyviai: Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos duomenimis, 2012 metais su Lietuvos kultūros paveldu susijusiomis elektroninėmis paslaugomis naudojosi tik 7 procentai visų Lietuvos gyventojų. Tik dalis skaitmeninto turinio vartotojams prieinama bendroje Lietuvos kultūros paveldo informacinėje sistemoje E. paveldas ir Europos skaitmeninėje bibliotekoje „Europeana“. Lietuvoje vis dar per mažai dėmesio skiriama skaitmeninto turinio išsaugojimui: dėl sparčių technologinių pokyčių suskaitmeninta medžiaga greitai sensta, gali tapti neįskaitoma dėl susidėvėjusių ar sugadintų laikmenų, kuriose saugoma, todėl siekiant užtikrinti skaitmeninimo veikloms skirtų investicijų ilgalaikę naudą būtina kurti skaitmeninto turinio ilgalaikio išsaugojimo saugyklas.

Viena iš sričių, kurioje Lietuva itin atsilieka nuo kitų ES valstybių narių, – kino produkcijos prieinamumo užtikrinimas ir efektyvi sklaida. Dar 2010 metais priimtos Tarybos išvados 2010/ C 324/01 dėl Europos kino paveldo, įskaitant skaitmeninės eros iššūkius. Visame pasaulyje šiuo metu nauja garso ir vaizdo produkcija leidžiama skaitmeniniu formatu, tačiau Lietuvos regionuose veikiančių kino teatrų techninė bazė pasenusi ir visiškai nepritaikyta rodyti skaitmeninius kino filmus. Kino filmai – svarbi kultūros dalis. Jie skatina nuomonių įvairovę, ugdo vertybes, todėl būtina sudaryti galimybes regionuose veikiantiems nekomerciniams kino teatrams ir kino salėms spręsti su skaitmeninės įrangos diegimu susijusias problemas.

7.5.2. Skaitmeninėje erdvėje vis dar trūksta viešai prieinamų informacinių technologijų, turinčių lietuvių rašytinės ir sakytinės kalbos sąsajų. Nors moksliniai lietuvių kalbos tyrimai leido sėkmingai sukurti gana geros kokybės bazinės teksto analizės programinę įrangą, sukaupta neblogos kokybės specializuotų tekstynų ar garsynų, jie nebaigti rengti, kai kurie iš jų pasiekiami tik naudojantis specializuotomis, individualiomis prieigos priemonėmis. Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos duomenimis, 2012 metais tik 17 procentų Lietuvos gyventojų naudojosi su lietuvių kalba susijusiomis elektroninėmis paslaugomis. Lietuvių kalba gerokai atsilieka nuo kalbos technologijų lyderių, pavyzdžiui, anglų kalbos, dažniausiai atsiduria komerciškai mažiau patrauklių ES kalbų, tokių kaip latvių, slovakų, slovėnų, grupėje. Naujausi ištekliai, vadinamieji bendrieji taikymai (angl. *general applications*), pradedami taikyti tik dabar. Kita vertus, lietuvių kalbos ištekliai ir technologijos netolygiai išplėtoti, pavyzdžiui, sukauptos gana gausios ir išsamios terminų duomenų bazės, tačiau nėra tokių leksikos duomenų bazių kaip *WordNet*'o, tezauro ir panašiai. Nėra kalbos technologijoms pritaikytos lietuvių kalbos gramatikos, trūksta didesnės apimties sintaksiškai anotuotų tekstynų. Tai trukdo sėkmingai kurti kalbos modelius. Itin silpnai išplėtoti semantikos tyrimai lėmė mažesnę kalbos generavimo, teksto interpretavimo ir teksto analizės pažangą. Kuriant išmanesnes ir sudėtingesnes priemones, tokias kaip automatinis vertimas, reikia išteklių ir technologijų, kurie apimtų daugiau lingvistinių aspektų ir leistų semantiškai nuodugniau analizuoti įvedamą tekstą. Bazinių išteklių kokybės ir aprėpties gerinimas priartintų prie geros kokybės automatinio vertimo. Svarbūs lietuvių kalbos informacinių technologijų sprendiniai kuriami įgyvendinant ES struktūrinės paramos 2007–2013 metų projektus, tačiau šiuos darbus reikia tęsti ir užtikrinti lietuvių kalbos technologijų taikomąjį diegimą, pavyzdžiui, kurti šiuolaikiškas, vartotojams patogias elektronines paslaugas.

7.6. Uždaviniai 3 tikslui pasiekti:

7.6.1. skaitmeninti Lietuvos kultūros paveldo objektus ir jų pagrindu plėtoti viešai prieinamus skaitmeninius produktus ir elektronines paslaugas, siekti, kad suskaitmeninti Lietuvos kultūros paveldo objektai būtų išsaugomi ilgai, o jų sklaida Lietuvoje ir ES – vienoda;

7.6.2. kurti ir plėtoti viešai prieinamus kalbos ir raštijos išteklius ir paslaugas, diegti lietuvių kalbos technologijas ir skaitmeninius produktus į IRT.

7.7. Skatinti naudoti IRT verslui plėtoti (toliau – 4 tikslas):

7.7.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių veiklos efektyvumui ir konkurencingumui trukdo tai, kad jos vengia naudoti naujus įrankius, nenori papildomų išlaidų, susijusių su naujų įrankių diegimu, abejoja jų nauda, stokoja žmogiškųjų išteklių IRT ir elektroniniam verslui plėtoti. Nors Lietuvos įmonių kompiuterių ir interneto naudojimo rodikliai jau pasiekė ES vidurkį, tačiau Lietuvos versle prasčiau naudojamos tam tikros IRT siūlomos galimybės (pavyzdžiui, išteklių ir ryšių su klientais valdymo sprendiniai, elektroninis parašas). Statistikos departamento duomenimis, 2012 metais 18 procentų įmonių pirko ir 15 procentų įmonių pardavė prekes ar paslaugas internetu.

7.7.2. Asociacijos „Infobalt“ duomenimis, Lietuvoje gyventojams ir įmonėms, plėtojantiems veiklą internete, kyla neaiškumų, susijusių su jų teisėmis ir teisine apsauga skaitmeninėje erdvėje. Taigi būtina užtikrinti tarpvalstybinių šios srities sandorių paprastumą ir

skaidrumą, didinti gyventojų ir įmonių saugumą ir pasitikėjimą skaitmenine erdve ir taip prisidėti prie elektroninės prekybos plėtros.

Europos skaitmeninėje darbotvarkėje pabrėžiama nuolat kintančios bendrosios skaitmeninės rinkos plėtros svarba, siekiant, be kita ko, kad iki 2015 metų internetu pirktų 50 procentų gyventojų, iš kitų valstybių internetu pirktų 20 procentų gyventojų, internetu pirktų ir parduotų 33 procentai mažų ir vidutinių įmonių. Skaitmeninio turinio srityje Lietuvai – vienai ES valstybių narių – svarbu plėtoti bendrąją skaitmeninę rinką. Lietuvos gyventojai – gana aktyvūs skaitmeninio turinio naudotojai, pavyzdžiui, skaito interneto žiniasklaidą, klausosi muzikos ir žiūri filmus, skelbia internete pačių sukurtą turinį, mokosi internetu rengiamuose kursuose ir kita, tačiau vis dar retai naudojasi mokamomis elektroninėmis paslaugomis, mažai linkę pirkti internetu. Europos skaitmeninės darbotvarkės įgyvendinimo 2012 metų ataskaitos duomenimis, internetu prekes arba paslaugas 2012 metais užsakinėjo tik 20 procentų Lietuvos gyventojų (ES vidurkis – 45 procentai), tik nedidelė dalis Lietuvos gyventojų internetu parduoda prekes ar paslaugas (pavyzdžiui, per virtualius aukcionus) arba perka skaitmeninį turinį (tai yra turinį ar programinę įrangą, kurie pristatomi arba atnaujinami internetu) – tai daro tik apie 7 procentai gyventojų.

7.7.3. Šiuo metu Lietuvoje neįmanoma visavertiškai naudotis valstybės institucijų sukaupta informacija. Nors valstybė yra sukaupusi didžiulės apimties informacinius išteklius, kurių tinkamas naudojimas užtikrina sklandų institucijų darbą ir bendravimą su gyventojais ir verslu, tačiau nėra reikiamų sąlygų atverti viešuosius duomenis.

Didėja informacinių išteklių ir infrastruktūros apimtis, taigi šią sritį valdyti reikia veiksmingiau. Svarbu diegti IRT priemones, leidžiančias kuo efektyviau naudoti turimą valstybės institucijų IRT bazę, jau sukurtus IT įrankius, sukauptus informacinius išteklius. Beje, Europos skaitmeninėje darbotvarkėje teigiama, kad viešųjų duomenų pakartotinis naudojimas – viena iš reikšmingų valstybių veiklos sričių, siekiant plėtoti bendrąją skaitmeninę rinką.

7.8. Uždaviniai 4 tikslui pasiekti:

7.8.1. didinti smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių veiklos efektyvumą ir konkurencingumą – skatinti jas diegti ir naudoti IRT;

7.8.2. tobulinti informacinės visuomenės paslaugų teisinį reguliavimą – sudaryti naujų verslo galimybių ir sąlygas geriau ginti gyventojų ir įmonių teises skaitmeninėje erdvėje, taip prisidėti prie sėkmingos ES bendrosios skaitmeninės rinkos plėtros;

7.8.3. sudaryti ūkio subjektams sąlygas naudoti valstybės institucijų tvarkomą informaciją ir skatinti juos kurti naujus elektroninius produktus ir paslaugas.

7.9. Užtikrinti geografiškai tolygią sparčiojo plačiajuosčio ryšio infrastruktūros plėtrą ir skatinti naudotis interneto paslaugomis (toliau – 5 tikslas).

7.9.1. Lietuvoje kol kas nėra lygiaverčių galimybių gyventojams naudotis naujos kartos plačiajuosčio ryšio paslaugomis – miestuose plačiajuosčio ryšio infrastruktūra išplėtota puikiai, o kaimo gyvenamosiose vietovėse – per menkai. Taip atsiranda skaitmeninės atskirties problema. Gyventojams nesuteikiamos galimybės naudotis spartesniu negu 30 Mbps interneto ryšiu. Taigi svarbu plėtoti plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą vietovėse, kuriose šiuo metu jos nėra arba ji

išplėtota per mažai, kad gyventojai, nesvarbu, kur gyvena ar dirba, galėtų naudotis šiuolaikiškomis technologijomis, taip sudaryti palankias sąlygas plėtoti ekonominę, socialinę ir kultūrinę, kitokią veiklą ir partnerystę, švietimą, didinti galimybių mokytis, persikvalifikuoti, gauti ir teikti paslaugas, bendrauti su vietos ir valstybės institucijomis. Sukurta plačiajuosčio ryšio infrastruktūra leis daug mažesnėmis sąnaudomis diegti sprendinius, kurie suteiks galimybę pasiūlyti plačiajuosčio ryšio paslaugas galutiniams paslaugų gavėjams. Tolygiai išplėtota naujos kartos elektroninių ryšių infrastruktūra – būtina sąlyga, kad Lietuvos gyventojai galėtų naudotis IRT ir gausiais skaitmeninio turinio ištekliais, o verslas sėkmingai plėtotų veiklą ir didintų konkurencingumą.

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos duomenimis, 2013 metų pradžioje plačiajuosčio interneto šviesolaidinėmis ryšio linijomis skvarba (prijungimų skaičius 100 namų ūkių) buvo 32,4 procento. Pagal šį rodiklį Lietuva pirmauja tarp ES valstybių narių, tačiau fiksuotojo plačiajuosčio ryšio skvarba, rodanti, kaip naudojamasi infrastruktūros teikiamomis galimybėmis, vis dar mažesnė už ES vidurkį (Eurostato duomenimis, 2012 metų sausį Lietuvoje plačiajuosčio fiksuotojo ryšio prieigos skvarba buvo 22,6 procento; ES valstybių narių vidurkis – 27,7 procento). 2012 metų pabaigos duomenimis, plačiajuosčiu ryšiu Lietuvoje naudojosi 61 procentas namų ūkių (ES vidurkis – 73 procentai). Didžiausias plačiajuosčio ryšio skvarbos skirtumas – tarp miesto ir kaimo gyvenamųjų vietovių.

7.9.2. Šiuo metu plačiajuosčio elektroninio ryšio rinkoje nėra reikiamos konkurencijos, nesudarytos reikiamos sąlygos dalytis jau sukurta viešąja IRT infrastruktūra, taigi ir veiksmingiau ja naudotis, yra IRT sprendinių integracijos ir sąveikumo, elektroninių ryšių jungčių plėtros problemų. Plačiajuosčio ryšio infrastruktūra – bendrosios skaitmeninės rinkos pagrindas ir pasaulinio konkurencingumo elektroninės prekybos srityje sąlyga. Lietuvoje 2012 metų pabaigoje elektroninių ryšių paslaugas teikė apie 150 elektroninių ryšių tinklų operatorių ir paslaugų teikėjų. Operatoriai daugiausia investavo į naujos kartos prieigos tinklus, judriojo ryšio 3G, 3,5G ir 4G tinklus, plačiajuosčio ryšio WiMAX tinklus ir viešųjų judriojo ryšio tinklų infrastruktūros tobulinimą. Lietuvoje tiesioginio tarptautinio interneto ryšio kanalų (toliau – IP srautas) sparta kasmet didėja (Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos duomenimis, bendra IP srauto sparta 2012 metais buvo 156 864 Mbps ir per pastaruosius 12 mėnesių padidėjo 26,3 procento). Plėtojant plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą, plačiajuosčiu internetu galima aprūpinti pagrindinius žinių centrus, elektroninių ryšių sektoriui atsiranda daugiau galimybių plėtoti nuotolinį (menamą) mobilumą, užtikrinamos naujos galimybės kurti ir tobulinti elektronines paslaugas – taip skatinamas įvairių Lietuvos ūkių sektorių augimas.

7.9.3. Sukurta viešosios interneto prieigos infrastruktūra sensta, todėl svarbu modernizuoti jau įrengtą interneto prieigą, o vietovėse, kuriose jos nėra, – interneto prieigą įrengti. Viešoji interneto prieiga leidžia gyventojams nemokamai naudotis internetu viešosiose vietose, suteikia jiems puikią galimybę pabandyti naudotis internetu, įsitikinti jo nauda, pritraukia naujų interneto naudotojų, taip tiesiogiai prisideda prie IRT produktų ir paslaugų paklausos Lietuvoje didėjimo. Vykdant 2004–2006 metais ir 2008–2013 metais projektus „Viešųjų interneto prieigos taškų steigimas kaimiškose vietovėse“ ir „Viešųjų interneto prieigos taškų kaimiškose vietovėse plėtra“,

įsteigta 700 viešųjų interneto prieigos taškų, atnaujinti 83 tokie taškai. Pagal 2008–2013 metais Lietuvoje įgyvendintą projektą „Bibliotekos pažangai“ įrengta arba atnaujinta viešoji interneto prieiga 1 276 viešosiose bibliotekose, beveik 1 000 bibliotekų įdiegtas arba pagerintas plačiajuostis interneto ryšys. Kad Lietuvos gyventojai, ypač kaimo gyvenamųjų vietovių, asmenys, priskirtini socialinės rizikos grupėms, daugiau naudotųsi informacinėmis technologijomis gaudami naudingą informaciją ir bendraudami, būtina ir toliau palaikyti turimą viešosios interneto prieigos infrastruktūrą ir didinti viešųjų bibliotekų išgales.

7.10. Uždaviniai 5 tikslui pasiekti:

7.10.1. plėtoti sparčiojo plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą vietovėse, kuriose rinka negali užtikrinti šios infrastruktūros plėtros ir elektroninių ryšių paslaugų teikimo;

7.10.2. skatinti konkurenciją plačiajuosčio ryšio rinkoje ir naudojimąsi plačiajuosčio ryšio paslaugomis;

7.10.3. atnaujinti ir plėtoti viešosios interneto prieigos infrastruktūrą viešosiose bibliotekose.

7.11. Užtikrinti saugios, patikimos, sąveikios IRT infrastruktūros plėtrą (toliau – 6 tikslas):

7.11.1. Siekiant sėkmingai plėtoti informacinę visuomenę, svarbu užtikrinti technologinį skaitmeninės erdvės saugumą. Jeigu IRT nebus patikimos, bus neįmanoma sėkmingai diegti kai kurias elektronines paslaugas, pavyzdžiui, elektroninio atsiskaitymo ar susijusias su sveikata elektronines paslaugas, ir tinkamai jomis naudotis. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 796 „Dėl Elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) plėtros 2011–2019 metais programos“ patvirtinta Elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) plėtros 2011–2019 metais programa. Svarbios sąlygos atsirasti saugiai skaitmeninei erdvei – asmens tapatybės nustatymo priemonių infrastruktūros sukūrimas ir naudojimas, taip pat tinkama asmens duomenų apsauga. Saugios IRT infrastruktūros sukūrimas – būtina sąlyga, kad valstybė ir piliečiai galėtų sėkmingai naudotis IRT galimybėmis. ES valstybė Lietuva turi prisidėti prie šių ES masto kibernetinio saugumo tikslų įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu ir taip užtikrinti būtinas sąlygas sėkmingai plėtoti vidaus ir bendrąją skaitmeninę rinką. Valstybė turi užtikrinti IRT infrastruktūros, ypač tos, kurios pažeidimai gali padaryti didelę žalą nacionaliniam saugumui, šalies ūkiui ar visuomenės gerovei, apsaugą.

7.11.2. Valstybė yra didelės apimties informacinių išteklių kūrėja ir valdytoja. Valstybės institucijos disponuoja dideliais kiekiais duomenų ir naudojasi IT tam, kad geriau atliktų joms pavestas funkcijas. Tačiau šiuo metu trūksta automatinės registrų ir valstybės informacinių sistemų sąveikos ir integralumo elektroninių priemonių, kurios užtikrintų informacijos aktualumą, patikimumą, pasiekiamumą. Jau šiandien ekonominė, socialinė ir kitokia veikla neįsivaizduojama be interneto, ir ši tendencija tik stiprės. Taigi reikėtų užtikrinti, kad valstybės mastu būtų kaupiama ir prieinama išsami informacija apie išteklius ir jų būklę, užtikrinta automatinė valstybės informacinių sistemų ir registrų sąveika ir integralumas.

7.12. Uždaviniai 6 tikslui pasiekti:

7.12.1. skatinti gyventojus naudoti asmens tapatybės nustatymo skaitmeninėje erdvėje priemones, plėtoti asmens duomenų apsaugos skaitmeninėje erdvėje sprendinius;

7.12.2. užtikrinti valstybės institucijų bendro naudojimo IRT infrastruktūros optimizavimą, valstybės informacinių sistemų ir registrų automatinę sąveiką;

7.12.3. užtikrinti ypač didelės svarbos informacinės infrastruktūros ir valstybės informacinių išteklių apsaugą.

8. Programos įgyvendinimo vertinimo kriterijai ir siekiamos jų 2015 ir 2020 metų reikšmės pateikti Programos priede.

## III SKYRIUS
## PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

9. Kad būtų pasiektos Programos tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų reikšmės, pagal kompetenciją atsako valstybės institucijos, įstaigos ir valstybės įmonės, nurodytos Programos priede.

10. Programai įgyvendinti rengiamas tarpinstitucinis veiklos planas (toliau – Planas), kuriame nurodomos konkrečios Programos tikslams siekti ir uždaviniams įgyvendinti skirtos informacinės visuomenės plėtros priemonės. Programai įgyvendinti gali būti skirtos ir kitų valstybės institucijų, įstaigų ir valstybės įmonių įgyvendinamos priemonės, numatytos jų strateginiuose veiklos planuose.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. 1026, 2015-09-28, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14569*

$10^1$. Programos įgyvendinimą ir sudėtinių elektroninių paslaugų kūrimą koordinuoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Programos koordinatorė).

*Papildyta punktu:*
*Nr. 1026, 2015-09-28, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14569*

$10^2$. Valstybės institucijoms, įstaigoms ir valstybės įmonėms, planuojančioms ir (arba) įgyvendinančioms elektroninių paslaugų kūrimo projektus, rekomenduojama vadovautis Elektroninių paslaugų plėtros prioritetų nustatymo metodika, Elektroninių paslaugų kokybės vertinimo metodika, Elektroninių paslaugų kūrimo metodika ir Sudėtinių elektroninių paslaugų kūrimo ir teikimo metodika.

*Papildyta punktu:*
*Nr. 1026, 2015-09-28, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14569*

11. Susisiekimo ministras iš valstybės institucijų, įstaigų, valstybės įmonių, nurodytų Programos priede, ir kitų kompetentingų atstovų sudaro darbo grupę – Skaitmeninės darbotvarkės tarybą (toliau – Taryba), tvirtina jos sudėtį ir darbo tvarką. Taryba padės Programos koordinatorei vertinti, kaip siekiama tikslų ir įgyvendinami uždaviniai, kurie numatyti Programoje, stebėti elektroninių paslaugų kūrimo ir naudojimosi jomis rezultatus, analizuoti pokyčius, rengti pasiūlymus dėl informacinei visuomenei plėtoti reikalingų prioritetinių sprendimų, prireikus inicijuoti teminių pogrupių sudarymą ir koordinuoti jų veiklą.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. 1026, 2015-09-28, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14569*

12. Programos priede nurodytos valstybės institucijos, įstaigos ir valstybės įmonės teikia Programos koordinatorei pasiūlymus dėl priemonių, padėsiančių siekti Programos tikslų ir įgyvendinti joje nustatytus uždavinius, įtraukimo į Planą.

13. Kai valstybės institucijos, įstaigos ir valstybės įmonės įgyvendina ir (arba) planuoja įgyvendinti priemones / projektus, kurie susiję su informacinės visuomenės plėtra, tačiau neįtraukti į Planą, o numatyti valstybės institucijos, įstaigos ir valstybės įmonės strateginiame arba metiniame veiklos plane, šios valstybės institucijos, valstybės įmonės ar įstaigos Programos koordinatorę informuoja apie vykdomas ir (arba) planuojamas vykdyti priemones / projektus – pateikia informaciją apie patvirtintuose planavimo dokumentuose numatytas priemones / projektus per 10 kalendorinių dienų nuo šių planavimo dokumentų patvirtinimo, o metams pasibaigus iki kiekvienų metų sausio 31 d. – informaciją apie įvykdytas priemones / projektus ir pasiektus rezultatus.

14. Programos įgyvendinimas finansuojamas iš atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme atitinkamoms institucijoms, atsakingoms už Programos tikslų siekimą ir uždavinių įgyvendinimą, patvirtintų bendrųjų asignavimų, ES struktūrinių fondų ir kitų teisėtai gautų lėšų.

15. Už Programos priede nurodytų Programos įgyvendinimo vertinimo kriterijų rodiklių pokyčių stebėseną atsakingas Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Susisiekimo ministerijos, kuris ne vėliau kaip iki einamųjų metų vasario 1 d. Programos koordinatorei pateikia informaciją, susijusią su informacinės visuomenės plėtra, įskaitant elektroninių paslaugų kūrimą ir (arba) modernizavimą, atliktais tyrimais, ir praėjusių metų Programos įgyvendinimo vertinimo kriterijų rodiklius. Gavusi šią informaciją, Programos koordinatorė nustato problemines sritis ir imasi iniciatyvų, kurios skatintų siekti Programos tikslų ir įgyvendinti joje nustatytus uždavinius.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. 1026, 2015-09-28, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14569*

16. Informacija apie Programos įgyvendinimą praėjusiais metais kasmet iki kovo 1 d. teikiama Susisiekimo ministerijos metinėje veiklos ataskaitoje. Ši informacija teikiama ir Lietuvos Respublikos Seimo Informacinės visuomenės plėtros komitetui.

_____

Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programos
„Lietuvos Respublikos skaitmeninė darbotvarkė“
priedas

**INFORMACINĖS VISUOMENĖS PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS „LIETUVOS RESPUBLIKOS SKAITMENINĖ DARBOTVARKĖ“ ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI IR SIEKIAMOS JŲ REIKŠMĖS**

| Strateginis tikslas | Tikslas | Uždavinys | Vertinimo kriterijus | Reikšmė | | | Už vertinimo kriterijaus reikšmės pasiekimą atsakinga institucija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | 2012 metų | 2015 metų | 2020 metų | |
| Naudojantis IRT teikiamomis galimybėmis pagerinti Lietuvos gyventojų gyvenimo kokybę, didinti įmonių veiklos produktyvumą ir pasiekti, kad iki 2020 metų ne mažiau kaip 85 procentai Lietuvos gyventojų naudotųsi internetu, o 95 procentai įmonių – sparčiuoju internetu | | | gyventojai, kurie nuolat naudojasi internetu (visų Lietuvos gyventojų procentais) | 65 | 75 | 85 | Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija) |
| | | | įmonės, kurios naudojasi sparčiuoju internetu (visų Lietuvos įmonių procentais) | 40,7 | 50 | 95 | Susisiekimo ministerija |
| | 1. Mažinti Lietuvos gyventojų skaitmeninę atskirtį ir skatinti juos įgyti žinių ir įgūdžių, kad jie sėkmingai ir visapusiškai naudotųsi IRT | | gyventojai, nesinaudojantys internetu (visų Lietuvos gyventojų procentais) | 33,8 | 15 | 10 | Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Švietimo ir mokslo ministerija), Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Kultūros ministerija), Susisiekimo |

| Strateginis tikslas | Tikslas | Uždavinys | Vertinimo kriterijus | Reikšmė | | | Už vertinimo kriterijaus reikšmės pasiekimą atsakinga institucija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | 2012 metų | 2015 metų | 2020 metų | |
| | | | | | | | ministerija |
| | | 1.1. Skatinti Lietuvos gyventojų grupes, kurios iki šiol dėl įvairių priežasčių nesinaudojo kompiuteriais ir internetu, įgyti reikiamų žinių ir jas taikyti įvairių sričių veikloje, įtraukti į šią veiklą ir vietos bendruomenes | socialiai pažeidžiamoms grupėms priklausantys asmenys, kurie nuolat naudojasi internetu (visų socialiai pažeidžiamoms grupėms priklausančių asmenų procentais) | 43 | 60 | 74 | Susisiekimo ministerija |
| | | | per metus viešosiose bibliotekose skaitmeninio raštingumo mokymo renginiuose mokyti ir konsultuoti gyventojai (tūkst.) | 245 | 250 | 300 | Kultūros ministerija |
| | | 1.2. Skatinti gyventojus tapti interneto naudotojais, gebančiais saugiai ir veiksmingai naudotis jo teikiamomis galimybėmis | gyventojai, turintys didesnių ir vidutinių įgūdžių naudotis internetu (visų interneto naudotojų procentais) | 59,3* | 67 | 95 | Susisiekimo ministerija |
| | | 1.3. Skatinti asmenis, kurie mokosi, rinktis studijų programas, susijusias su IRT | studijuojantieji fizinius ir inžinerinius mokslus (visų studijuojančiųjų procentais) | 22 | 23,5 | 28 | Švietimo ir mokslo ministerija |

| Strateginis tikslas | Tikslas | Uždavinys | Vertinimo kriterijus | Reikšmė | | | Už vertinimo kriterijaus reikšmės pasiekimą atsakinga institucija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | 2012 metų | 2015 metų | 2020 metų | |
| | | 1.4. Sudaryti naujos kokybės lanksčias mokymosi sąlygas, kurios užtikrintų individualizuoto mokymo ir mokymosi skaitmeninėje erdvėje visą gyvenimą galimybes | gyventojai, kurie naudojasi internetu mokymosi tikslais (visų šalies gyventojų procentais) | 12 | 15 | 20 | Švietimo ir mokslo ministerija |
| | 2. Kurti pažangias, gyventojų ir verslo poreikius atitinkančias viešąsias ir administracines elektronines paslaugas, skatinti paslaugų gavėjus jomis naudotis | | gyventojai, kurie naudojasi elektroniniu būdu teikiamomis viešosiomis ir administracinėmis paslaugomis (visų šalies gyventojų procentais) | 37 | 45 | 60 | Susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – Vidaus reikalų ministerija) |
| | | | gyventojai, kurie naudojosi elektroniniu būdu teikiamomis viešosiomis ir administracinėmis paslaugomis, teikiamomis per Elektroninius valdžios vartus (visų šalies gyventojų procentais) | 6 | 25 | 50 | Susisiekimo ministerija |
| | | 2.1. perkelti į skaitmeninę erdvę ir plėtoti kuo daugiau viešųjų ir administracinių paslaugų | viešosios ir administracinės paslaugos, teikiamos elektroniniu būdu (visų viešųjų ir administracinių paslaugų procentais) | – | 10 | 50 | Vidaus reikalų ministerija |

| Strateginis tikslas | Tikslas | Uždavinys | Vertinimo kriterijus | Reikšmė | | | Už vertinimo kriterijaus reikšmės pasiekimą atsakinga institucija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | 2012 metų | 2015 metų | 2020 metų | |
| | | 2.2. Kurti ir plėtoti su sveikata susijusias elektronines paslaugas ir IRT produktus | gyventojai, kurie naudojasi su sveikata susijusiomis elektroninėmis paslaugomis (visų šalies gyventojų procentais) | 20 | 30 | 40 | Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, valstybės įmonė Registrų centras |
| | | 2.3. Diegti IRT sprendinius, didinančius viešojo valdymo procesų atvirumą ir skatinančius piliečius aktyviau juose dalyvauti | teisės aktų projektai, dėl kurių gyventojai elektroninėmis priemonėmis pateikė rengėjams pasiūlymų (visų teisės aktų projektų procentais) | 5 | 10 | 15 | Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija |
| | | | gyventojai, kurie dalyvauja elektroninės demokratijos procesuose (visų šalies gyventojų procentais) | 11 | 16 | 25 | Susisiekimo ministerija |
| | | 2.4. Plėtoti transporto ir erdviniams duomenims tvarkyti skirtas elektronines paslaugas ir IRT produktus | sukurtos transporto ir erdviniams duomenims tvarkyti skirtos elektroninės paslaugos ir IRT produktai (skaičius) | 1 | 25 | 45 | Susisiekimo ministerija, valstybės įmonė Registrų centras, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – Žemės ūkio ministerija), Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija |

| Strateginis tikslas | Tikslas | Uždavinys | Vertinimo kriterijus | Reikšmė | | | Už vertinimo kriterijaus reikšmės pasiekimą atsakinga institucija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | 2012 metų | 2015 metų | 2020 metų | |
| | 3. Puoselėti IRT priemonėmis Lietuvos kultūrą ir lietuvių kalbą – kurti visuomenės poreikius atitinkantį kultūrinį ir lietuvių rašytinės ir sakytinės kalbos sąsajomis pagrįstą skaitmeninį turinį, plėtoti skaitmeninius produktus ir elektronines paslaugas | | gyventojai, kurie naudojasi su Lietuvos kultūros paveldu susijusiomis elektroninėmis paslaugomis (visų šalies gyventojų procentais) | 7 | 15 | 20 | Kultūros ministerija |
| | | | gyventojai, kurie naudojasi su lietuvių kalba susijusiomis elektroninėmis paslaugomis (visų šalies gyventojų procentais) | – | 12 | 25 | Valstybinė lietuvių kalbos komisija |
| | | 3.1. Skaitmeninti Lietuvos kultūros paveldo objektus ir jų pagrindu plėtoti viešai prieinamus skaitmeninius produktus ir elektronines paslaugas, siekti, kad suskaitmeninti Lietuvos kultūros paveldo objektai būtų išsaugomi ilgai, o jų sklaida Lietuvoje ir ES – vienoda | Europos skaitmeninėje bibliotekoje „Europeana“ prieinamų suskaitmenintų kultūros paveldo objektų iš Lietuvos skaičius | 47 756 | 138 742 | 276 372 | Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija |

| Strateginis tikslas | Tikslas | Uždavinys | Vertinimo kriterijus | Reikšmė | | | Už vertinimo kriterijaus reikšmės pasiekimą atsakinga institucija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | 2012 metų | 2015 metų | 2020 metų | |
| | | 3.2. Kurti ir plėtoti viešai prieinamus kalbos ir raštijos išteklius ir paslaugas, diegti lietuvių kalbos technologijas ir skaitmeninius produktus į IRT | sukurti ir viešai prieinami lietuvių kalbos ir raštijos ištekliai, priemonės, elektroninės paslaugos (visų į IRT įdiegtų produktų procentais) | 20 | 35 | 50 | Valstybinė lietuvių kalbos komisija |
| | 4. Skatinti naudoti IRT verslui plėtoti | | įmonės, kurios parduoda prekes ar paslaugas elektroniniais tinklais (visų šalies įmonių procentais) | 15 | 19 | 45 | Susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – Ūkio ministerija) |
| | | 4.1. Didinti smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių veiklos efektyvumą ir konkurencingumą – skatinti jas diegti ir naudoti IRT | pardavimo e. tinklais apimtis (visos apyvartos procentais) | 11 | 12 | 20 | Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija |
| | | 4.2. Tobulinti informacinės visuomenės paslaugų teisinį reguliavimą – sudaryti naujų verslo galimybių ir sąlygas geriau ginti gyventojų ir įmonių teises skaitmeninėje erdvėje, taip prisidėti prie sėkmingos ES bendrosios skaitmeninės rinkos plėtros | gyventojai, pirkę (užsisakę) prekes ar paslaugas internetu iš kitų valstybių (visų Lietuvos gyventojų procentais) | 9 | 20 | 25 | Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija |

| Strateginis tikslas | Tikslas | Uždavinys | Vertinimo kriterijus | Reikšmė | | | Už vertinimo kriterijaus reikšmės pasiekimą atsakinga institucija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | 2012 metų | 2015 metų | 2020 metų | |
| | | | gyventojai, pirkę (užsisakę) prekes ar paslaugas internetu (visų Lietuvos gyventojų procentais) | 20 | 50 | 70 | Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija |
| | | 4.3. Sudaryti ūkio subjektams sąlygas naudoti valstybės institucijų tvarkomą informaciją ir skatinti juos kurti naujus elektroninius produktus ir paslaugas | įmonės, kurios naudoja valstybės institucijų informaciją savo komercinei veiklai (visų Lietuvos įmonių procentais) | – | 38 | 66 | Susisiekimo ministerija, Vidaus reikalų ministerija |
| | 5. Užtikrinti geografiškai tolygią sparčiojo plačiajuosčio ryšio infrastruktūros plėtrą ir skatinti naudotis interneto paslaugomis | | namų ūkiai, kurie naudojasi 100 Mbps ir spartesniu plačiajuosčio interneto ryšiu (visų Lietuvos namų ūkių procentais) | 6 | 20 | 50 | Susisiekimo ministerija |
| | | 5.1. Plėtoti sparčiojo plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą vietovėse, kuriose rinka negali užtikrinti šios infrastruktūros plėtros ir elektroninių ryšių paslaugų teikimo | namų ūkiai, esantys šalies teritorijoje, kurioje veikia sparčiojo interneto (30 Mbps ir daugiau) ryšys (visų Lietuvos namų ūkių procentais) | 73,3* | 80 | 100 | Susisiekimo ministerija, Žemės ūkio ministerija |
| | | 5.2. Skatinti konkurenciją plačiajuosčio ryšio rinkoje ir naudojimąsi plačiajuosčio ryšio | plačiajuosčio interneto prieigos skvarba (abonentų skaičius 100 gyventojų) | 31,7 | 45 | 65 | Susisiekimo ministerija, Ryšių reguliavimo tarnyba |

| Strateginis tikslas | Tikslas | Uždavinys | Vertinimo kriterijus | Reikšmė | | | Už vertinimo kriterijaus reikšmės pasiekimą atsakinga institucija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | 2012 metų | 2015 metų | 2020 metų | |
| | | paslaugomis | | | | | |
| | | 5.3. Atnaujinti ir plėtoti viešosios interneto prieigos infrastruktūrą viešosiose bibliotekose | viešosios interneto prieigos vietos, naudojančios 30 Mbps ir spartesnį interneto ryšį (visų viešųjų interneto prieigos vietų procentais) | – | 50 | 80 | Kultūros ministerija, Susisiekimo ministerija |
| | 6. Užtikrinti saugios, patikimos, sąveikios IRT infrastruktūros plėtrą | | gyventojai, kurie pasitiki elektroninio bendravimo su valstybės institucijomis saugumu (visų Lietuvos gyventojų, kurie lankėsi valstybės institucijų interneto svetainėse, procentais) | 57 | 63 | 70 | Vidaus reikalų ministerija, Ryšių reguliavimo tarnyba |
| | | 6.1. Skatinti gyventojus naudoti asmens tapatybės nustatymo skaitmeninėje erdvėje priemones, plėtoti asmens duomenų apsaugos skaitmeninėje erdvėje sprendinius | gyventojai, atnaujinę į asmens tapatybės korteles įrašytus sertifikatus (visų suaugusių Lietuvos gyventojų procentais) | 8 | 10 | 25 | Vidaus reikalų ministerija, Teisingumo ministerija, Susisiekimo ministerija |
| | | 6.2. Užtikrinti valstybės institucijų bendro naudojimo IRT infrastruktūros optimizavimą, valstybės informacinių sistemų ir registrų automatinę sąveiką | valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kurios naudojasi Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos paslaugomis (visų šių įstaigų | 17 | 24 | 48 | visos ministerijos ir kitos institucijos, kurios yra registrų arba valstybės informacinių sistemų valdytojos ir (ar) tvarkytojos |

| Strateginis tikslas | Tikslas | Uždavinys | Vertinimo kriterijus | Reikšmė | | | Už vertinimo kriterijaus reikšmės pasiekimą atsakinga institucija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | 2012 metų | 2015 metų | 2020 metų | |
| | | | procentais) | | | | |
| | | | naudojami valstybės registrai ir informacinės sistemos, įdiegusios automatinę sąveiką (visų šių registrų ir sistemų procentais) | – | 85 | 95 | visos ministerijos ir kitos institucijos, kurios yra registrų arba valstybės informacinių sistemų valdytojos ir (ar) tvarkytojos |
| | | 6.3. Užtikrinti ypač didelės svarbos informacinės infrastruktūros ir valstybės informacinių išteklių apsaugą | ypač didelės svarbos saugią infrastruktūrą naudojantys valstybės informaciniai ištekliai (visų šių išteklių procentais) | – | 70 | 100 | Vidaus reikalų ministerija, Krašto apsaugos ministerija |

* 2013 metų rodiklis.

---

*Priedo pakeitimai:*
*Nr. 1026, 2015-09-28, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14569*

**Pakeitimai:**

1.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 1026, 2015-09-28, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14569
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. 244 „Dėl Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programos „Lietuvos Respublikos skaitmeninė darbotvarkė“ patvirtinimo“ pakeitimo